

N:o 77.

Af herr J. Eliasson, om ändrad lydelse af 11 § i kongl. förordningen angående allmänt ordnande af presterskapets inkomster den 11 juli 1862.

Uti 11 § af kongl. förordningen angående allmänt ordnande af presterskapets inkomster, den 11 juli 1862, stadgas, att för uppbörden af församlingens afgifter till presterskapet eger den utse en eller flere personer, hvilka, emot ersättning af församlingen, upptaga och under dess gemensamma ansvar till presterskapet afemna och redovisa dessa afgifter. Det föreskrifves ock, i fråga om bemälda uppbörds verkställande, att densamma skall ske tvenne gånger om året äfvensom att å alla dem, som inom utsatt tid sina afgifter icke inbetalt, restlängd skall genast upprättas, å kyrkostämman granskas och, sedan den blifvit godkänd, tillställas vederbörande kronofogde eller underexekutor för resternas indrivande; men det förefinnes ingen bestämmelse om hvarken debiteringslängdens granskning eller inom hvilken tid redovisningen skall ske.

Huruvida dessa nu gällande bestämmelser äro fullt lämpliga och tillfredsställande i alla afseenden, derom kan man blifva tviflare, om man gifver akt på rådande förhållanden. Man frestas att anse det vara förenadt med onödiga besvär och kostnader, icke endast för uppbördsmän vid uppbörden inom församlingarne och för kronobetjeningen vid resternas indrivande, utan äfven för hvarje betalningsskyldig, att uppbörden skall verkställas tvenne gånger om året, samt icke ställas i sam-

manhang med uppbörden af andra församlingens afgifter. Man kan ock blifva tveksam, om det är lämpligt att låta en så allmän uppbörd som den ifrågavarande passera utan den allra ringaste granskning af debiteringslängden, förr än den hufvudsakligaste delen af uppbörden är verkställd. Man kan ej göra sig fri från den tanke, att obehagliga följder kunna ifrågakomma, derest den debiteringslängd, hvarefter uppbörden verkstälts, icke är fullt riktig. Det förefaller mig ock något egendomligt, att restlängden skall undergå granskning å kyrkostämman, då debiteringslängden, som dock synes mig grundläggande för den förra, icke behöfver underkastas någon kontroll, och det kan, efter min uppfattning, gerna icke kallas god ordning, att man vid en tvungen betalning af en allmän afgift skall hafva bättre rätt för att få utredt det debiteringen är riktig, än vid godvillig liquid.

Om ändå afgifterna till presterskapet vore en gång för alla i penningar bestämda, så kunde det anses öfverflödigt att debiteringslängden underkastades någon kontroll; men då så ej i allmänhet är fallet, enär vanligen presterskapets hufvudsakligaste inkomster äro i spanmål bestämda att lösas efter tioårigt medelmarkegångspris, och det finnes församlingar, som hafva skyldighet att erlægga ersättning för jura stolæ efter bevillingens belopp, kan det icke förefalla mig annat än öfverensstämmande med det rätta, att debiteringslängden å afgifterna till presterskapet underkastas samma granskning som debiteringslängden å afgifterna till kyrka och skola. Det synes mig kunna betraktas nästan mera nödvändigt att granskning af debiteringslängden öfver afgifterna till presterskapet sker, då församlingens revisorer ega att kontrollera debiteringen för kyrka och skola, hvartill de, i fråga om afgifterna till presterskapet, sakna berättigande.

Med fäst afseende på dessa omständigheter, har jag för min del tyckt mig finna en brist i lagstiftningen uti bemälda hänseende, som gifver mig anledning att ifrågasätta en ändring, i syfte att uppbörden af presterskapets inkomster sker endast en gång om året, i sammanhang med afgifterna till kyrka, skola och kommun, samt att uppbörden verkställas af kommunalnämnden, på sätt om kommunalutskylder är stadgadt, äfvensom att debiteringslängden hålles tillgänglig och undergår likartad granskning, som är föreskrifven i fråga om afgifterna till kyrka och skola. Skäl till sådan ändring tror jag mig äfven finna deruti, att inom åtskilliga församlingar i den ort jag tillhör sålunda praktiserats, efter aftal derom emellan presterskapet och församlingarna.

En brist i lagstiftningen synes det mig ock vara, att ingen bestämmelse är gifven om, när de uppburna medlen skola af vederbö-

rande uppbördsmän levereras. Fall hafva dock inträffat, då sådant varit behöfligt, och då visshet härutinnan torde kunna anses vara önskelig, har jag trots det vara lämpligt att äfven i detta afseende sätta i fråga några allmänna föreskrifter.

Det skall antagligen häremot invändas, att uppbörd endast en gång om året skulle bereda presterskapet en förlust, derigenom att en del af dess inkomster icke skulle komma det till godo möjligen i oktober, hvilket kongl. förordningen den 11 juli 1862 åsyftar. Det förefaller mig dock att, synnerligen å landsbygden, der presterskapets inkomster hufvudsakligen utgöras af lösen för spanmål, förlusten blifver ganska obetydlig, och skall troligen af de allra flesta bland presterskapet icke beaktas, då en välbehöflig reda och ordning genom förändringen vinnas.

Det skall ock troligen invändas, att förökade åligganden skulle genom den af mig åsyftade förändringen å landsbygden tillkomma kommunalnämnden, hvilken förut med kommunala bestyr är tillräckligt belastad; men man får, efter min tanke, icke bortse derifrån, att kommunalnämnd, enligt nuvarande bestämmelser, ej är frikallad från uppbörden af presterskapets inkomster, utan kan dertill väljas, och att det således i många fall kan för kommunalnämnd medföra lättnader, om förändring sker så, att debitering och uppbörd verkställas en enda gång på året i stället för två eller tre.

Då likväl de förändringar, jag här omnämnt, afse icke allenast kongl. förordningen den 11 juli 1862, utan äfven kongl. förordningen om kyrkostämma samt kyrkoråd och skolråd den 21 mars samma år, finner jag mig föranlåten att i särskild motion väcka fråga uti senare afseendet.

Med anledning häraf, och under förutsättning att derutaf påkallade ändringar i kongl. förordningen om kyrkostämma samtidigt antagas, vågar jag föreslå,

att Riksdagen för sin del beslutar följande förändrade lydelse af 11 § i kongl. förordningen angående allmänt ordnande af presterskapets inkomster den 11 juli 1862:

Debitering, uppbörd och redovisning af församlingens afgifter till presterskapet, verkställas en gång om året, på sätt och vid tid, som är stadgad i fråga om afgifter till kyrka och skola.

Församlingen är skyldig att, utan presterskapets deltagande deruti, gälda ersättningen för debitering, uppbörd och redovisning, samt gemensamt ansvara för erläggande i sin helhet af de afgifter, som äro i spanmål bestämda.

Om remiss till lagutskottet anhålles; och torde utskottet göra de ändringar och tillägg i den föreslagna bestämmelsen, som kunna anses lämpliga.

Stockholm den 26 januari 1887.

Jan Eliasson.
